

както ти желаш..." Драмата между условното и изявителното наклонение формално завършва с победата на изявителното наклонение, но в семантичен план, ако към посочения пример приложим типологията на Сърл относно класовете речеви актове заключаваме, че чрез хипотетичните изказвания героят се стреми да установи истинността на твърденията си, докато смисълът на глаголите в употребеното изявително наклонение е обещание, поемане на задължение в бъдеще време. Те означават отдалечено във времето обвързване и до известна степен неопределено във времето намерение. Във водния дебат хипотезите в качеството им на аргументи, или езикът, не устояват на неезиковите елементи. Езикът на думите изглежда победен от езика на жеста. Символистично-романтичната дилема е изтласкана в руслото на колебанието между романтизъм и реализъм. Героят на реализма продава любовта си заради житейските си амбиции. Христофоров, подобно на моделовия романтичен герой, продава себе си, сключвайки традиционния договор с дявола-живот, за да оцелее любовта му. Неслучайно Мила въвежда ключовата дума "ад": "Спаси мене, мене спаси: аз съм изгубена в пъкъла, сред който живея".

Обемен и всепоглъщащ, ониричният свят, в който двамата герои участват чрез различните форми и степени на желанията и на предполагаемите възможности продължава живота на несъществуващия свят и му пречи да се превърне в практически, истински, реален. Затова междуличностната ситуация се подлага на още едно преобръщане, "Иди при брата си в Москва" - предлага Христофоров - "и ме чакай там. След година и половина - не, след година, аз ще бъда там". Така шестата част - отлагането на брака с една година - отнема от категоричността на мотива за покупко-продажбата и замразява развитието на отношенията им. Последната, тайна среща между двамата герои всъщност не изпълнява целите си, а удължава криенето с още дванадесет месеци.

Крачката напред не е извършена. Промяната не е постигната. Независимо от своите мисловни криволици външното действие е статично. Началното равновесие, макар и дискомфортно за героите, остава неизменно, тъй като минималната единица действие, изразяваща се чрез триадата начално равновесие - неговото нарушаване - възвръщане към ново равновесие според наративния модел на Цветан Тодоров, тук не се осъществява.